

Asia: Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston osayleiskaavaehdotus (SIE/283/10.02.02.00/2024)

Sievin kunta
kirjaamo@sievi.fi

Lausunto

1 Johdanto

Semecon Oy suunnittelee Kenkäkankaan tuulipuiston rakentamista Sieviin, Toholammin kunnanrajan läheisyyteen. Hankealueen pinta-ala on n. 3 010 ha ja sinne suunnitellaan 28 voimalaa (YVA-selostusvaiheessa 35 voimalaa), joiden kokonaiskorkeus on 300 m. Lisäksi alueelle suunnitellaan 214 ha (YVA-selostusvaiheessa 234 ha) aurinkovoima-alueita. Sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein. Hankkeen sähköverkkoon liittäminen on suunniteltu toteutettavaksi Fingridin Kukonkylän sähköasemalle.

2 Lausunto

Pyydettyinä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnonaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Luken aikaisemmat lausunnot Kenkäkankaan hankkeesta ovat edelleen päteviä. Nykyinen hankesuunnitelma ei poikkea olennaisesti vaikutuksiltaan VE1 vaihtoehdosta. Lisäksi lisääntyviä metsäpeuroja asuu edelleen hankealueella. Toisaalta Luke näkee eduksi, että hankkeessa toteutuu Luken suosittama n. 5 km etäisyys Kivijärven Natura2000-alueelle.

Kivijärven Natura2000-alueen välittömään läheisyyteen on kuitenkin suunnitteilla Toholampi-Lestijärven ja Väärämäen hankkeet, jotka ovat ko. Natura2000-alueen välittömässä läheisyydessä. Luke näkee Naturaselvityksen mukaisesti, että näiden kahden hankkeen yhteisvaikutukset yhdessä Kenkäkankaan kanssa ovat huomattavasti merkittävämpiä kuin Kenkäkankaan hanke yksinään. Luke näkee, että tuulivoimaan liittyvän rakentamisen riittävä etäisyys metsäpeuralle tärkeille Natura2000-alueille on turvattava ja Natura2000-alueiden muodostaman verkoston ekologiset yhteydet varmistettava. Luke myös näkee, että Naturaselvityksessä on tuotu esiin riittävästi käytettävissä olevia metsäpeura-aineistoja ja jonkin verran myös metsäpeuraan liittyvää tietoutta, vaikka vaikutusarvioinneissa on myös esitetty suurien riistanisäkkäiden osalta erilaisia hypoteeseja ja väitteitä ilman perusteita. Tämä jonkin verran heikentää Naturaselvityksen käyttökelpoisuutta arvioitaessa maankäytön vaikutuksia esim. metsäpeuraan.

Luke toivoo, että vastaavissa selvityksissä tuotaisiin selkeämmin esille myös maankäytön ja muiden muutosvoimien vaikutuksia villien Rangifer-suvun metsissä asuvien peurojen demografiaan ja kannankehitykseen. Pienen mittakaavan välttelyvaikutusten syvällinenkään tarkastelu ei anna riittävä ymmärrystä elinympäristöjen rakentamisen vaikutuksista eri lajien todellisiin demografisiin indikaattoreihin kuten kuolleisuuteen. Laajamittainen maiseman rakenteen muutos on pienen mittakaavan välttelyvaikutusta vaikuttavampi tekijä erityisesti pienissä ja harvalukuisissa metsäpeuran tapaisissa

saaliseläinpopulaatioissa, joiden laadukkaista elinympäristöistä on jo valmiiksi puute ilman nykyistä tuulivoimarakentamista. Luke huomauttaa, että tuulivoimaan liittyvän välttelyn intensiteetti on vain pieni osa koko rakennettujen elinympäristöjen aiheuttamaa muutosta. Teollinen maankäyttö on kaikkien kumulatiivisten vaikutusten pitkäaikainen lisämuutos, jolla on todettu negatiivisia vaikutuksia muissa villeissä Rangifer-populaatioissa. Tästä on laajaa tiedekirjallisuutta olemassa. Luke toivoo, että käytettävissä olevaa laajaa tiedekirjallisuutta hyödynnettäisiin vastaavissa selvityksissä paremmin.

Luke nostaa esille sen, että selostuksessa on vähän ristiriitaisuutta siinä, miten annetaan toisaalta ymmärtää, että vaikutukset lajistoon olisivat vähäisiä, mutta toisaalta nähdään, että vaikutukset voivat olla merkittäviä. Selostuksessa todetaan, että ”juuri ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista, voimala numero 2 poistettiin suunnitelmasta. Tältä osin kappaleen vaikutusten arviointeihin ei ole tehty päivityksiä, koska poiston seurauksena voidaan todeta, että arvioidut syntyvät vaikutukset luontoon, linnustoon ja muuhun elämistöön ovat 100 % varmuudella pienemmät kuin selostuksessa nyt arvioidut vaikutukset.”

Selostuksessa todetaan myös, että Kenkäkankaan vaikutukset heikentävät alueen elinympäristöjä niin merkittävästi ja laaja-alaisesti, että mikäli Vääräjoen hanke toteutuu, ei sen heikentävän vaikutuksen alaiseksi jääville lintuyksilöille jää kylliksi laadukkaita elinympäristöjä, joihin siirtyä häirion tieltä. Alueiden lajisto on erityisesti tuulivoiman karkottavalle vaikutukselle altista. Näiltä osin Luke näkee, että arvioissa on tarkasteltu yhteisvaikutusten osalta tilannetta varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Mutta toisaalta selostuksessa todetaan, että kun tuulivoimalat on rakennettu ja ovat toiminnassa hirvet yleensä palaavat paikalle. Myös suurpetojen uskotaan käyttävän aluetta yhä yhteisvaikutuksista huolimatta. Kuten jo aiemmin tässä lausunnossa Luke on tuonut esille, selostuksessa esitetään vastaavia hypoteeseja ilman, että niitä perustellaan.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luken aikaisemmat lausunnot Kenkäkankaan hankkeesta ovat edelleen päteviä. Luke näkee eduksi, että hankkeessa toteutuu Luken suosittama n. 5 km etäisyys Kivijärven Natura2000-alueelle, mutta samalla Luke näkee, että hankesuunnitelma vähentyneine voimalamäärineen ei poikkea olennaisesti vaikutuksiltaan aiemmasta VE1 vaihtoehdosta. Luke näkee Naturaselvityksen mukaisesti, että ympäröivien hankkeiden yhteisvaikutukset yhdessä Kenkäkankaan kanssa ovat huomattavasti merkittävämpiä kuin Kenkäkankaan hanke yksinään. Luke näkee, että tuulivoimaan liittyvän rakentamisen riittävä etäisyys metsäpeuralle tärkeille Natura2000-alueille on turvattava ja Natura2000-alueiden muodostaman verkoston ekologiset yhteydet varmistettava. Luke toivoo, että metsäpeuraselvityksissä tuotaisiin selkeämmin esille myös maankäytön ja muiden muutosvoimien vaikutuksia villien Rangifer-suvun metsissä asuvien peurojen demografiaan ja kannankehitykseen. Laajamittainen maiseman rakenteen muutos on pienen mittakaavan välttelyvaikutusta vaikuttavampi tekijä erityisesti pienissä ja harvalukuisissa metsäpeuran tapaisissa saaliseläinpopulaatioissa.

Sirpa Thessler

Johtaja

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 13.03.2026 klo 17:02:57.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Antti Paasivaara

Liitteet:

Tiedoksi: